

התחבורטור

מדד המפלגות בתחום התחבורה הציבורית
בחירות 2022

תוכן עניינים:

[עמוד 2: הסבר על מדד התחבורטור](#)

[עמוד 3: ממצאים עיקריים](#)

[עמוד 4: דירוג חברי הכנסת והמפלגות](#)

[עמוד 5: השוואה בין שרות התחבורה מירי רגב ומרב מיכאלי](#)

[עמוד 6: קידום תחבורה ציבורית במסגרת ועדת הכלכלה של הכנסת](#)

[עמודים 7-8: השוואה בין מצעי המפלגות](#)

[עמוד 9: סיכום](#)

התחבורטור - מדד לבחינת השינוי שמחוללות המפלגות

לקידום תחבורה ציבורית וצמצום הפקקים

15 דקות - ארגון צרכני התחבורה הציבורית בישראל גאה להשיק את מדד התחבורטור ולעזור לכן ולכם להכניס את הנושא החשוב של קידום התחבורה הציבורית לשיקולים שלכן/ם ביום הבחירות. כארגון שמתעסק בקידום תחבורה ציבורית בישראל דרך עיניי הציבור, אנחנו רואים את המצב בשטח מזה שנים ארוכות - את השינויים שנעשים בקידום תחבורה ציבורית, כמו גם תקיעה של פרויקטים ואי קידום של שינויים מתבקשים. כמו בתחומים רבים, הפעילות של התחבורה הציבורית מושפעת רבות מהחלטות שמתקבלות בכנסת ובממשלה - קל וחומר כשמדובר בשירות ציבורי בסיסי. קידום תחבורה ציבורית הוא נושא חוצה מפלגות. הוא נושא ליבה חברתי-כלכלי וקשור ישירות לצמצום משבר האקלים, יוקר המחיה והדיוור, הגדלת פריון העבודה, שוויון הזדמנויות, צמצום פערים בין מרכז ופריפריה, בריאות הציבור ועוד. למעט נושא הפעלת התחבורה הציבורית בשבת, אשר הינו נושא שנוי במחלוקת בציבור ובין המפלגות השונות, אנו מצפות ומצפים מכל המפלגות לעסוק בקידום תחבורה ציבורית נגישה, ירוקה וצודקת עבור כלל אזרחי המדינה. אך לצד הרציונל, **חשוב לראות את העובדות בשטח - איזו מפלגה מקדמת תחבורה ציבורית בפועל?** אילו חברי כנסת מכתתים את רגליהם בין מסדרונות הכנסת והממשלה, משתמשים בכלים אשר לרשותם כדי לקדם שינוי? אילו מפלגות מקדמות אינטרסים מנוגדים - כאלה שמעודדים המשך העדפה לרכב הפרטי? ואילו מפלגות לא עוסקות בנושא כמעט בכלל?

מדד התחבורטור בוחן את פעילות חברי הכנסת בכנסת ה-23 ובכנסת ה-24. שתי הכנסות, והממשלות שלצידן, פעלו משך זמן דומה ובראשן עמדו המפלגות המרכזיות משני הגושים הפוליטיים המרכזיים. המדד בוחן את הכלים הפרלמנטריים השונים: הצעות חוק, דיונים בוועדות, הצבעות במליאה, שאילתות והצעות לסדר היום.

נקודות שחשוב לציין לגבי סקירת הנתונים בדו"ח:

- אנו ארגון א-פוליטי אשר מתייחס אך ורק לנקודת מבטם של נוסעי התחבורה הציבורית.
- נעשה מאמץ רב לאסוף את כל המידע ע"י ארגון 15 דקות ומתנדביו. עם זאת, לא כל פעולות חברי הכנסת שקופות וניתנות למדידה ולכן יכולות להיווצר הטיות בניקוד.
- המדד נעשה בסיוע של [יוזמת מדד "לבחור ירוק"](#) אך יכול להכיל שינויים באופן הניקוד.
- הנושאים אשר קיבלו את מרב הניקוד הינם: קידום תשתיות תחבורה ציבורית (מטרו, רכבות, נת"צים, שבילי אופניים, מסופים), פיקוח על פעילות שוטפת של התחבורה הציבורית, שיפור תנאי הנהגים בתחבורה הציבורית.
- נושאים שלא קיבלו ניקוד: בטיחות בדרכים, רכבים אוטונומיים, נושאים סביבתיים אשר לא נוגעים ישירות לקידום פעילות תחב"צ
- נושאים עליהם ירד ניקוד: עידוד תשתיות ושימוש ברכב פרטי

ממצאים עיקריים

- מתוך הדוח ניכר ובולט כי המפלגות אשר קידמו תחבורה ציבורית באופן המשמעותי ביותר הן מפלגות חרדיות ומפלגות ערביות - שתי אוכלוסיות אשר מסתמכות באופן נרחב ביותר על התחבורה הציבורית.
התפיסה כי שיפור התחבורה הציבורית יביא לשיפור איכות החיים לכלל האוכלוסייה במדינה עדיין איננו רווח בקרב כלל המפלגות, וניכר כי מפלגות אשר מייצגות ציבור במצב סוציו אקונומי גבוה יותר דחקו את התחבורה הציבורית נמוך יותר בסדר העדיפויות הפוליטי.
- ניתן לראות כי ההשקעה בתחבורה הציבורית גדלה באופן משמעותי בממשלה הנוכחית (בראשות נפתלי בנט ויאיר לפיד) לעומת הממשלה הקודמת (בראשות בנימין נתניהו).

מדד התחבורטור:

א. חברי כנסת מצטיינים בקידום תחבורה ציבורית:

1. **אימאן חטיב יאסין - רע"מ** (הקימה תת ועדה לשיפור וקידום התחבורה הציבורית בחברה הערבית)
2. **ינון אזולאי - ש"ס** (עסק בהנחות בתעריפי התחבורה הציבורית, בפניות ציבור על אמינות התחבורה הציבורית ובשיפור תנאי הנהגים)
3. **עופר כסיף - חד"ש-תע"ל** (עסק בהנחות בתעריפי התחבורה הציבורית ובפעילות התחבורה הציבורית בחברה הערבית)
4. **אלון טל - המחנה הממלכתי** (עסק בחשמול הרכבת ובהגברת תדירות התחבורה הציבורית)
5. **תמר זנדברג - מרצ** (עסקה בהנחות בתעריפי התחבורה הציבורית ובתחבורה ציבורית בשבת)
6. **שלמה קרעי - ליכוד** (עסק בהנחות בתעריפי התחבורה הציבורית, קידום תחבורה ציבורית לאזורים מודרי תחבורה ציבורית)
7. **יוליה מלינובסקי - ישראל ביתנו** (עסקה בקידום חוק המטרו ובתחבורה ציבורית בשבת)

ב. מפלגות שקידמו תחבורה ציבורית באופן משמעותי בכנסת ה-23 וה-24:

יהדות התורה
ש"ס
ליכוד (ללא פעולות של רגב כשרה)
יש עתיד
רע"מ
חד"ש-תע"ל

מפלגות שקידמו תחבורה ציבורית ברמה בינונית:

המחנה הממלכתי
העבודה (ללא פעולות של מיכאלי כשרה)
מרצ
ישראל ביתנו

מפלגות שלא קידמו תחבורה ציבורית כמעט בכלל:

בל"ד
הציונות הדתית
הבית היהודי

ג. השוואה בין שרות התחבורה, חה"כ מירי רגב, וחה"כ מרב מיכאלי:

העבודה - מרב מיכאלי - 36	הליכוד - מירי רגב - 10	
<p>+ תוכניות לטווח קצר וטווח ארוך לפיתוח תחבורה ציבורית וצמצום התלות ברכב הפרטי, פרסום תקנות להקמת רשויות מטרופוליניות, חקיקת מס גודש בחוק ההסדרים, מתן תקציבים לתשתיות ולשירות בתחבורה הציבורית ברשויות המקומיות</p>	<p>+ תוכניות אסטרטגיות למערכות הסעת המונים, קידום פרויקט המסילה המזרחית, הארכת שעות הפעילות בתחבורה הציבורית</p>	פעילות חיובית
<p>- פיתוח כבישים: כביש 16, הארכת כביש 6 צפונה, סלילת נתיבים במקום הפקעת נתיבים קיימים לנת"צ, אי האצת חשמול הרכבת ופגיעה בשירות הרכבות בלילות ובסופ"שים</p>	<p>- הקפאת תקציבים לפרויקטים (אופנידן, נתיב פלוס, תחנת הרכבת בעמק חפר), פיתוח כבישים (כביש 16, כביש גישה לחריש ללא נת"צ, כביש 6 צפון, קריית המודיעין)</p>	פעילות שלילית

- יש לציין כי פעילויות של הכנסות הקודמות לא נסקרו במדד, אך ניכר כי הח"כ **בצלאל סמוטריץ'**, שהיה שר התחבורה לתקופה קצרה לפני תקופת מירי רגב ונחשב לשר מוערך שקידם תחבורה ציבורית, כמעט ולא קידם כחבר כנסת וכראש מפלגה צעדים לטובת קידום תחבורה ציבורית. מפלגת הצינונות הדתית נמצאת מקום אחד לפני הסוף ברשימת המפלגות ב"תחבורטור".

ז. קידום תחבורה ציבורית בוועדת הכלכלה:

ועדת הכלכלה היא הוועדה הפרלמנטרית אשר מפקדת על נושא התחבורה בישראל. ישנן ועדות נוספות שעוסקות בנושא, אך ועדת הכלכלה היא הוועדה המרכזית לנושא זה. הוועדות הן זרוע ביצוע חשובה בעבודת הכנסת - בפקוח על הממשלה, בהכנת חוקים, בשינויים רלוונטיים לתקנות, בהעלאת נושאים לסדר היום של נבחר הציבור ועוד. מאחר שצעדים רבים בנושא התחבורה הציבורית נקבעים במסגרת הוועדה, לא שייכנו אותה לניקוד מפלגה ספציפית, ובחרנו להציג בנפרד באילו נושאים עסקה הוועדה במהלך כהונתה.

בראש ועדת הכלכלה בכנסת ה-23 עמד חה"כ יעקב מרגי ממפלגת ש"ס
בראש ועדת הכלכלה בכנסת ה-24 עמד חה"כ מיכאל ביטון ממפלגת כחול-לבן (המחנה הממלכתי)

<u>השוואה לפי אשכולות</u>	<u>יעקב מרגי (ש"ס) -</u> <u>יו"ר הוועדה בכנסת ה-23</u>	<u>מיכאל ביטון (המחנה הממלכתי) -</u> <u>יו"ר הוועדה בכנסת ה-24</u>
פעילות שוטפת	4	2
ייצוג ציבור	2	5
עידוד שימוש	1	3
חדשנות	2	1
תשתיות תח"צ	4	26
הנגשה	2	2
תנאי נהגים	1	2
תעריפים	0	5
מיסוי	0	2
עידוד רכב פרטי	3	14
תחב"צ בשבת	1	1
כמות דיונים על תחב"צ מתוך כלל הדיונים	20/220	61/341
באחוזים	9%	18%

ה. מצעים - הבטחות המפלגות לקידום תחבורה ציבורית בקדנציה הבאה:

יש עתיד

- שיפור תנאי נהגים
- סנכרון קווים
- קידום המטרו
- תשתיות טכנולוגיות (רכבות מהירות)
- קידום תחבורה ציבורית בשבת לפי רשות מקומית
- תכנון פיזי של שכונות חדשות כך שיתאימו לקיומה של תחבורה ציבורית
- הרחבת כבישים כמענה לפקקים
- הארכת כביש 6
- הקמת מחלפים וסלילת כבישים בפריפריה

המחנה הממלכתי

- חיבור רשת הרכבות לערים הגדולות בישראל תוך 5 שנים
- חיזוק מערך התחבורה הציבורית
- קידום תוכניות לאומיות להתמודדות עם עומסי התנועה הכבדים.

הציונות הדתית

- הגדלת ההשקעה התקציבית לתחבורה ציבורית - $\frac{2}{3}$ מתקציב משרד התחבורה יופנה לקידום תח"צ
- אישור תמ"א 42 למדיניות תכנונית כולל לקידום תח"צ ורכיבת אופניים
- הקמת כבישים לתחבורה ציבורית ושיתופית
- הגדלת מקדם הנסועה בתמריצים כלכליים
- מערך תחב"צ יעיל מהפריפריה למרכז
- הקמת חדר ניהול מתקדם ומיטבי לתחבורה הציבורית

העבודה

- הנהגת תחבורה ציבורית בשבת
- השלמת מהפכת התחבורה הציבורית - הסטת תקציבי התחבורה לטובת תשתיות התחבורה הציבורית, לרבות רכבות קלות וכבדות ואוטובוסים.
- האצת פרויקט המטרו בגוש דן והרחבת מערכי הרכבות הקלות בגושים העירוניים הנוספים.
- תמרוץ רשויות מקומיות לסמן נתיבי תחבורה ציבורית ולשפר את תשתיות הרכיבה על אופניים.
- תחבורה ירוקה - קידום המעבר של התחבורה הציבורית בישראל להפעלה באנרגיה חשמלית,
- אסדרת תחום הרכב החשמלי הדו-גלגלי ברשויות המקומיות בחקיקה, אכיפה, פיקוח, הסברה וחינוך
- האצת יישום תוכנית מנהור הרכבת במטרופולין חיפה

ישראל ביתנו

- השקעה בפיתוח מערכי הסעת המונים ותמרוץ הציבור למעבר לתחבורה ציבורית
- השלמת חוק המטרו
- חוק תשתיות לאומיות
- הרחבת תשתיות מסילתיות - תחנת רכבת באריאל, קרית המודיעין, ערד
- הרחבת מסלולי אופניים ומסלולי הליכה
- הטבות לנסיעות שיתופיות

חד"ש-תע"ל

- מתן עדיפות ברורה לתחבורה הציבורית על חשבון צמצום השקעות בכבישים
- הבטחת שירותי תחבורה ציבורית ברמה גבוהה ליישובי הפריפריה וליישובים הערביים
- הפסקת ההפרטה של התחבורה הציבורית והבטחת איכותה וזמינותה
- פיתוח תחבורה מסילתית והפחתת מחירי הנסיעות ברכבת
- פיתוח שבילי אופניים בערים
- עצירת המשך הפיתוח של פרויקט "כביש חוצה ישראל" ופרויקטים דומים של הפרטת כבישים
- קידום מרחבים אורבניים שמעודדים שימוש בתחבורה ציבורית

מרצ

- הפעלת תחבורה ציבורית בשבת תוך התחשבות באופי המקום
- מדיניות העברת נוסעים מרכב פרטי לתחבורה ציבורית
- השקעה מסיבית בתשתית התחבורה הציבורית
- הוזלת מחירי תחב"צ
- הקמת רשויות מטרופוליניות לתחבורה
- עידוד התניידות לא ממונעת - סלילת נתיבי אופניים והליכה
- סלילת נתיבי תחב"צ בכניסה למטרופולינים דוגמת הנתיב המהיר
- הגדלת מס גודש על כלי רכב פרטיים
- חיוב בתסקיר תחבורה מקיימת בבינוי כל שכונה
- הפחתה בייבוא כלי רכב
- הגדלת הקנסות, ההיטלים, האגרות והמיסים הכרוכים בהחזקת רכב
- מס מוגדל על רכב שני למשק בית
- צמצום ההשקעה בכבישים חדשים ובמקומות חניה

מפלגות חסרות מצעים:

- הליכוד
- יהדות התורה
- ש"ס
- רע"מ
- הבית היהודי

סיכום:

נבחרים ונבחרות הציבור בכנסת ובממשלה הם אלה הקובעים את המדיניות במגוון נושאים אשר משפיעים על חיי היום-יום שלנו בישראל. נושא התחבורה היה, מאז ומתמיד, נושא תשתיתי ומתקצב ולפיכך מושך תשומת לב פוליטית, וכיום אף יותר לאור משבר התחבורה החמור שאנו חווים.

אם נתבונן בעשיית נבחרים הציבור בשתי הכנסות האחרונות, על אף שלא היו אלה קדנציות מלאות, ניתן לראות אילו נושאים מעניינים את חברי הכנסת ואילו פחות, אילו נושאים קודמו - בין אם הם פופולריים או לא, וכמה מקום ניתן לקידום התחבורה הציבורית בהשוואה לקידום הרכב הפרטי.

אנו מקווים כי המועמדים והנבחרים לכנסת הבאה ישכילו להבין כי קידום תחבורה ציבורית אינו נושא נישתי וצדדי אלא נושא ליבה, אשר אי עיסוק בו יביא למשבר לאומי.

אי-קידום של תחבורה ציבורית קשור בקשר הדוק לפגיעה בסביבה והחמרת זיהום האוויר, משבר יוקר המחיה, משבר הדיור. תעדוף לא נכון של קידום התחבורה יגרום לכל חלקי המדינה, מכל קצוות הקשת הפוליטי, להמשיך להתקע בפקק ולסבול מירידה דרסטית באיכות החיים.

אין יכולת לקדם תחבורה ציבורית ובאותה נשימה להמשיך לקדם תשתיות לרכב הפרטי - יש לתעדף באופן משמעותי וחד משמעי קידום תחבורה מקיימת ומערכות הסעת המונים. רק כך, אולי, נוכל בקרוב להיחלץ מהפקק.

בהכנת המדד עזרו מתנדבי ופעילי 15 דקות המדהימים - יערה צעירי, דניאל צוקר, אסף דלמדיגו, ישראל עמנואל, רז אלקיים, מתנדבי מדד "לבחור ירוק" המצויינים

תודה לתומר אביטל

תודה לעידן בנימין מ"שקוף"

תודה לגיל יעקב